

هو المصور

سبک تکه‌دوزی

تکه‌دوز سنتی و معاصر

فصل اول

APPLIQUE STYLE

THE BEST OF CONTEMPORARY DESIGN PLUS STYLISH PROJECTS TO MAKE AT HOME

JULIET BAWDEN

همراه پروژه‌های مطلوب جهت اجرا در خانه
مجموعه‌ی در آنی از ایده‌ها و راهکارهای طراحی
دارای آثاری از طراحان برتر
دستوراً مل مراحله‌ای جهت پروژه‌های کاربردی
تصاویر رنگی با کیفیت عالی در سراسر کار

مترجم

ربابه غزالی

ضو هیئت علمی دانشگاه الزهرا



سبک تکه‌دوزی

تکه‌دوزی سنتی و معاصر

فصل اول

مؤلف

جولیت باودن

مترجم

ربابه غزالی

ضو هیئت علمی دانشگاه الزهراء

ناشر

انتشارات دانشگاه الزهراء(س)

چاپ اول، ۱۳۹۷

شمارگان ۱۰۰۰ ۱ نسخه

شابک ۸-۳۳-۶۲-۹۹۰۷۲-۶۲۴

سرشناسه : باودن، جولیت **Bawden, Juliet**

عنوان و نام پدیدآور : سبک‌های تکه‌دوزی / [نویسنده جولیت بادون] ؛ ترجم ربابه غزالی

مشخصات نشر : تهران: دانشگاه الزهراء (س)، انتشارات: مرکب سپید، ۱۳۹۷

خصات اهری : ۱۵۷ ص: مصور (رنگی)

اید : ۸-۳۳-۶۲-۹۹۰۷۲-۶۲۴

وضعیت فهرست نویسی : بیبا

یادداشت : عنوان اصلی :: **Applique style**

موضوع : تکه‌دوزی

Applique موضوع

موضوع : تکه‌دوزی -- الگوها

Applique -- Patterns موضوع

شناسه افزوده : غزالی، ربابه ، ۱۳۵۳ -، مترجم

شناسه افزوده : دانشگاه الزهراء

Alzahra University شناسه افزوده

رده بندی کنگره : ۱۳۹۷ س۲ ب/۷۷۹

رده بندی دیوبی : ۷۴۶/۴۴۵

شماره کتابشناسی ملی : ۵۱۳۴۰۵۹

مراکز پخش :

ونک، دانشگاه الزهراء (س)

تلفن : ۸۸۰۴۸۹۳۳ - ۸۵۶۹۲۷۶۹

بلوارکشاورز، نبش ۱۶ آذر،

انتشارات دانشگاه الزهراء (س)

ویکاه فروش اینترنتی:

www.research.alzahra.ac.ir

کلیه حقوق برای دانشگاه الزهراء (س) محفوظ است

فهرست مطالب

۱۴	مقدمه
۱۶	مقدمه نویسنده
۱۸	نشا تکه‌دوزی
۳۰	الهامگیری و طراحی



۳۸	طراحان در حال کار
۳۹	پترا بوس [Petra Boase]
۴۱	جین بربیستو [Jane Bristow]
۴۴	جون بارچ کوکهارن [Jane Burch Cocharn]
۴۶	جو کرانستون [Go Cranston]
۵۰	بلندا [Belinda Domna]
۵۳	نانسی [Nancy Euckron]
۵۶	دبر اپس [Delomeh Gant]
۵۹	راشل هوردا [Rachal Howard]
۶۱	باربارا [Barbara Gepson]
۶۴	ابی گیل [Abigail Mill]
۶۶	مدلین [Madelaine Millington]
۶۹	آن مرگن [Anne Morgan]
۷۲	هلن موسل وایت [Helen Mussel White]

سبک‌های تکمددوزی

- ۷۴ نانسی نیکولسن [Naancy Nichalsan]
۷۸ کیت پیکات [Kate Peacock]
۸۰ فردی رابینز [Freddie Robins]
۸۴ جین ا. سازمان [Jane. A. Sassaman]
۸۷ رابین اسکالب [Rabin Ichualb]
۹۰ هایلی اسمیت [Hayley Smith]
۹۳ لیزا واوگان [Lisa Vaghan]
۹۶ کریستین واتس [Kirsten Watts]



۹۸ تکنیک‌ها

- ۹۹ قبل از شروع
۹۹ ابزار و مواد اولیه مورد نیاز
۹۹ سوزن و انگشت‌دانه
۱۰۰ نخ‌ها
۱۰۰ پارچه
۱۰۱ قیچی
۱۰۲ سوزن ته‌گرد خیاطی و بالشتك سوزن
۱۰۲ کارگاه گلدوزی
۱۰۳ چرخ خیاطی
۱۰۳ اتو و میز اتو
۱۰۳ لای چسب و زانیفکس
۱۰۳ کتاب طراحی، کاغذ، مقوای
۱۰۴ کار ن خیاطی، کاغذ پوستی، کاغذ گراف
۱۰۴ تکنیک‌های ابتدایی (اولیه)
۱۰۵ آماده کردن پارچه
۱۰۶ بزرگنمایی طرح

سبکهای تکهدوزی

۱۰۶	انتقال دادن طرح
۱۰۶	آماده کردن الگوی کاغذی
۱۰۶	برش زدن فرم‌های تکهدوزی
۱۰۷	استفاده از پار ۵ تحتانی (آستری)
۱۰۸	زانفیکس
۱۰۸	کار کردن روی زوايا (گوشها)
۱۰۸	کار کردن با دایره‌ها و منحنی‌ها
۱۰۸	طرز ساخت نوار اریب
۱۰۹	کهدوزی به طریقه دستی
۱۱۲	الصاق یا اتصال او یه کار
۱۱۴	دوخت سه بعدی برجسته [Stumpwork]
۱۱۷	تکنیک تکهدوزی سایه‌ای
۱۲۰	تکهدوزی معکوس یا وارونه
۱۲۳	کهدوز به وسیله چرخ خیاطی
۱۲۷	لابه‌لادوزی (درون‌دوزی) [Inlay work]
۱۳۰	کنیک لابه‌لادوز عکوس
۱۳۱	لابه‌لادوز به وسیله چرخ خیاطی
۱۳۲	نوع دیگری از تکنیک لابه‌لادوزی

■ ■ ■

۱۳۴	طرز ساخت چند نوع کهدوزی
۱۳۴	محصولات
۱۳۶	جلیقه شترنجی مدلین ملینگتن
۱۳۸	کیف کاکتوسی
۱۴۱	سنjac سینه صور لی اسمیت
۱۴۴	کلاه مخلع دلچک (مدلین ملینگ تن)

سبک‌های تکه‌دوزی

۱۴۷	سنjac سینه گل از پارچه ابی‌گیل میل
۱۴۹	آباژور ستاره‌ای
۱۵۱	کتاب با جلد ابریشمی آی کیت پیکاک
۱۵۴	شال گردن با طرح دستهای بینا
۱۵۶	برگ‌های معلق و توی بچه‌گانه
۱۵۹	روالشی با طرح سنت هوایی
۱۶۲	دمههای پیش‌آهنگی
۱۶۵	کیف پاپ آرت
۱۶۸	کوسن با طرح ماهی پارچه‌ای
۱۷۱	پتوی تصویردار
۱۷۴	کیف طرح بومی و سنتی

فهرست تصاویر

۲۰	(۱-۱) تابلو تکه‌دوزی شش تن از همسران هنری هشتم
۲۲	(۲-۱) عروسک‌های دلقک، ملوان، سرباز
۲۶	(۳-۱) کیف تایلندی
۲۷	(۴-۱) کلاه مردان از پلندر
۲۹	(۱-۵) تابلوی تزئینی تکه‌دوزی براساس سخه‌های خطی
۳۰	(۶-۱) طرح نحوه الهام‌گیری
۳۱	(۷-۱) تابلو تکه‌دوزی
۳۱	(۸-۱) دسته‌هایی از پارچه‌های سنگین
۳۲	(۹-۱) نمای نداشره‌نری و استفاده زبرکنکه از طرح گل‌های ساده

سبکهای تکهدوزی

- (۱۰-۱) کفش‌های هنری خاص با الهام از وجودات دریایی
۳۳
- (۱۱-۱) س قدیمی و خانوادی با استفاده از تکنیک چاپ سیلک اسکرین
۳۵
- (۱۲-۱) طرح‌هایی از حیوانات مزرعه و نحوه ایده‌گیری
۳۶
- (۱۳-۱) تکه‌های سیلک به رنگ‌های مختلف
۳۷
- (۱۴-۱) تصاویری از کارای هنرمندان
۳۷
- (۱۵-۱) تابلو با رنگ‌های درخشان
۴۰
- (۱۶-۱) تابلو خاطرات ۱۹۲۰ و کاکتوس
۴۱
- (۱۷-۱) کیف‌ها و پول‌هایی از جنس P.V.C
۴۲
- (۱۸-۱) کیف کولهای تکهدوزی شده
۴۳
- (۱۹-۱) تابلو با الهام از بند رخت سمبیل خانواده
۴۴
- (۲۰-۱) تابلو پنبه‌دوزی
۴۵
- (۲۱-۱) نمونه‌پار تکهدوزی شده با استفاده از اجزا کوچکتر
۴۷
- (۲۲-۱) شال گردن بافته شده
۴۸
- (۲۳-۱) کارت تبری هولی و آیوی
۴۹
- (۲۴-۱) تابلو تکهدوزی شده فرشته و وپانان
۴۹
- (۲۵-۱) تابلو تکهدوزی با الهام از مهاجران اولیه آمریکا
۵۰
- (۲۶-۱) تابلو تکهدوزی شده از مجسمه
۵۱
- (۲۷-۱) تابلو تکهدوز منظره از کریسمس
۵۲
- (۲۸-۱) تابلو از نرم‌مند
۵۳
- (۲۹-۱) بوم‌رنگ شده به وسیله ساتن و ابریشم تکهدوزی شده
۵۴
- (۳۰-۱) جلیقه تکهدوزی شده با پارهای بسیار غنی
۵۶
- (۳۱-۱) جلیقه گل‌دار کهدوزی شده
۵۷
- (۳۲-۱) کوسن‌های تکهدوزی شده با پارچه‌های بسیار غنی
۵۸
- (۳۳-۱) کراوات‌های مخصوص پل اسمیت
۵۹
- (۳۴-۱) لحاف و پارچه پشمی
۶۰
- (۳۵-۱) رومیزی با الهام از سفر به هند
۶۱

سبک‌های تکهدوزی

- ۶۲ ۳۶-۱) لحاف ر گ شده تکهدوز شده
- ۶۴ ۳۷-۱) مجموعه از پارچه و صدف
- ۶۵ ۳۸-۱) رو های ابریشمی
- ۶۷ ۳۹-۱) تابلو تکهدوز پرنده
- ۶۷ ۴۰-۱) تابلو با تکنیک سه بعدی دلنق
- ۶۸ ۴۱-۱) سردر های تکهدوزی فرشتگان
- ۶۹ ۴۲-۱) تابلو تکهدوزی معکوس از فرشته
- ۷۰ ۴۳-۱) تابلو تکهدوزی با تکنیک تکهدوز معکوس
- ۷۱ ۴۴-۱) پانل از فتر به وسیله دست و چرخ دو ته شده
- ۷۳ ۴۵-۱) اعت کوچک تکهدوزی
- ۷۴ ۴۶-۱) طرح تکهدوزی لیوان و فنجان‌ها همراه گل
- ۷۵ ۴۷-۱) طرح تکهدوزی- گل و برگ در فنجان
- ۷۵ ۴۸-۱) لحاف پارچه‌ساز شده با مربع‌های کوچک
- ۷۶ ۴۹-۱) طرح‌های گل‌ها و برگ‌ها که با زانفیکس وصل شده‌اند
- ۷۷ ۵۰-۱) لحاف تکهدوزی شده دارای مربع‌های رنگین
- ۷۸ ۵۱-۱) کیف تکهدوز شده با روش یف پاپ‌آرت
- ۷۹ ۵۲-۱) کیف‌های کوچک بسیار ظریف و هنری
- ۸۰ ۵۳-۱) رو زیبا دارا تکهدوزی فتر
- ۸۱ ۵۴-۱) جزئی از یک رومیزی با طرح مزرعه
- ۸۲ ۵۵-۱) طرح قلب در آثار فردی رابینز
- ۸۴ ۵۶-۱) تابلو با فرم‌های بسیار ساده و رنگین
- ۸۵ ۵۷-۱) تابلو پنبه‌دوزی به وسیله چرخ
- ۸۶ ۵۸-۱) تابلو با الهام از طبیعت
- ۸۷ ۵۹-۱) پارچه پنبه‌ای ا نسیل و تکهدوزی
- ۸۸ ۶۰-۱) تابلو تکهدوزی شده با پارچه‌های کتانی
- ۸۹ ۶۱-۱) تابلو کار شده به و له چرخ خیاطی

سبکهای تکهدوزی

- ۹۰ (۶۲-۱) تابلو تکهدوزی شده عکس زن و شوهر
- ۹۱ (۶۳-۱) مبلوسنگین دوزی شده به وسیله چرخ و نخهای ظریف و اکلیلی
- ۹۲ (۶۴-۱) تابلو از شخصیت چاق
- ۹۲ (۶۵-۱) توجه هنرمند به جزئیات
- ۹۳ (۶۶-۱) روالشی با طرح جدید و رنگهای زندگانی
- ۹۴ (۶۷-۱) کوسن-با نام او ب شطرنجی پیدا کرد
- ۹۵ (۶۸-۱) مجموعه‌ای از لحافها و پتوها
- ۹۷ (۶۹-۱) پتوی عکس‌دار
- ۹۸ (۷۰-۱) تصاویری از وسایل لازم‌جهت انجام کارهای هنری
- ۹۹ (۷۱-۱) تصاویر انواع نخ
- ۱۰۱ (۷۲-۱) انواع پارچه
- ۱۰۲ (۷۳-۱) تصاویر وسایل و ابزار
- ۱۰۲ (۷۴-۱) تصاویر ابزار و وسایل کار
- ۱۰۴ (۷۵-۱) انواع نخهای مخصوص گلدوزی
- ۱۰۹ (۷۶-۱) کوسن تکهدوز هندی
- ۱۱۰ (۷۷-۱) تکهدوزی ساده به و پله دست
- ۱۱۲ (۷۸-۱) تکهدوزی با تکنیک لایی چسب
- ۱۱۳ (۷۹-۱) تکهدوز با تکنیک سه بعدی
- ۱۱۹ (۸۰-۱) کیف با تکنیک سایه‌دوزی
- ۱۲۰ (۸۱-۱) نمونه‌ای زیرا با استفاده از تکهدوز معکوس
- ۱۲۵ (۸۲-۱) بزرگنمایی از فرم آبازور ا طرح ستاره‌ای
- ۱۲۶ (۸۳-۱) کارت‌های تبریک با تکنیک تکهدوزی
- ۱۲۹ (۸۴-۱) تابلو از منظره آدم و حوا در بهشت
- ۱۳۰ (۸۵-۱) تابلو پلنگ بنگالی تکنیک لابه‌لادوزی
- ۱۳۳ (۸۶-۱) طرز ساخت چندین اثر
- ۱۳۶ (۸۷-۱) تصویر ساخت جلیقه

سبک‌های تکمددوزی

-
- ۱۳۷ (۸۸-۱) جلیقه شطرنجی مدلین
- ۱۴۰ (۸۹-۱) کوسن طرح ای کارتی
- ۱۴۱ (۹۰-۱) کیف خاص با رنگ درخشنان کاکتوس
- ۱۴۳ (۹۱-۱) سنjac سینه صورتک
- ۱۴۶ (۹۲-۱) کلاه محملی صورتی و زرد
- ۱۴۷ (۹۳-۱) گل سینه از طرح گل
- ۱۴۸ (۹۴-۱) مجموعه‌ای از سنjac سینه‌ها، گوشواره‌ها، گل‌سرها
- ۱۵۰ (۹۵-۱) آبازور با طرح ستاره‌ای
- ۱۵۱ (۹۶-۱) کتاب با جلد ابریشمی
- ۱۵۵ (۹۷-۱) شال گردن طرحی به نام دسته‌های بینا
- ۱۵۷ (۹۸-۱) برگ‌های معلق و پتو
- ۱۶۰ (۹۹-۱) رو لشی پست هوایی
- ۱۶۳ (۱۰۰-۱) دکمه‌های ظریف
- ۱۶۶ (۱۰۱-۱) کیف پاپ آرت
- ۱۶۷ (۱۰۲-۱) کیف پاپ آرت
- ۱۶۹ (۱۰۳-۱) کوسن با طرح ماهی
- ۱۷۲ (۱۰۴-۱) گوی کاغذی طرح
- ۱۷۳ (۱۰۵-۱) پتوی تصویردار
- ۱۷۴ (۱۰۶-۱) کیف طرح بومی

مقدمه

هنر پارچه‌سازی (تکه‌دوزی) به عنوان یکی از زیرمجموعه‌های صنایع دستی، هنر بدیع و اختصاصی است که به خدمت هنرمندان به طور خاص، طراحان پارچه و لباس درآمده است. این هنر از گذشته‌های دور تا به امروز جایگاه ویژه و والایی در فرهنگ بومی تمام ملل دنیا داشته است.

باتوجه به خاص بودن این عنوان و خلق پارچه جدید برای طرح‌های لباس پس از بررسی‌های مختلف، در منابع داخلی و خارجی موجود، در نمایشگاه بین‌المللی کتاب و تحقیقات فراوان کتاب حاضر جهت کار ترجمه انتخاب شد.

هدف از انتخاب یک منبع خارجی کمبود منابع داخلی قابل استناد در زمینه طراحی پارچه و لباس برای پژوهشگران عزیز و ارتقاء سطح کیفی اطلاعات است.

از جمله مواردی که در این کتاب به آن اشاره شده است. تاریخچه‌ای از هنر تکه‌دوزی (پارچه‌سازی) در اروپا است. البته اگر بخواهیم به تاریخچه‌ی دقیق‌تر و کامل‌تر بپردازیم می‌توان خاطرنشان کرد که تکه‌دوزی در آسیا مخصوصاً در ایران سابقه‌ای بس دیرینه داشته است. که خانم ژولیت بادن اصل‌اً به این موضوع اشاره نکرده‌اند. از مواردی که می‌شود اشاره و استناد کرد، نقاشی‌های لعابدار سربازان گارد جاویدان شوش است که تاریخی سه هزار سـ له دارد. پیکرهای این نقاشی‌ها ملبس به لباس‌هایی است که بنا به عقیده بسیاری از تاریخدانان و باستان‌شناسان مراحل تکامل نساجی و انجام کارهای تکمیلی بر روی پارچه را نشان می‌دهد. که به همین منوال ادامه پیدا کرده و در دوره‌های بعد هر کدام از رودوزی‌ها با نامگذاری خاص متمایز شده‌اند. از جمل می‌توان به نامهای نقش، مزیف، آجیده‌دوزی (پنبه‌دوزی)، قلاب‌دوزی، تکه‌دوزی، لندره‌دوز (چهل تکه)، ایلیکه‌دوزی، شرفه‌دوزی،

بخارادوزی، ابریشم‌دوزی، گبردوزی، گلابتون‌دوزی، نقده‌دوزی، دهیک‌دوزی، ملیله‌دوزی، پیله‌دوزی، خوس‌دوزی، مروارید‌دوزی، آئینه‌دوزی، پتهدوزی (سلسله‌دوزی)، پریواردوزی و... اشاره کرد.

در کتاب خانم ژولیت بادن به معرفی ۲۱ هنرمند که در حال حاضر با تحصیلات عالیه در رشته‌های خاص مشغول به کار هستند به نمایش تصاویر رنگی از کارهای هنری و نحوی الهام گرفتن هر یک از ایشان با توجه به تکنیک‌های خاص پرداخته شده است.

لازم به ذکر است که با توجه به تحقیقات و بررسی‌های انجام شده تیجه حاصله بدین عنوان ارائه شده که هر یک از هنرمندان نام برده در کتاب براساس ذوق هنری خود و برداشت خاص خود از محیط اطراف با فراهم شدن یک حالت روحی خاص؛ وزن زیبای موجود در یک شعر، رنگ‌های اشتها آور که در یک فروشگاه مواد غذایی به چشم می‌خورد و حتی تأثیرات فرهنگی از یک قوم و یا قبیله‌ی بومی ذهن خلاقانه‌ی خود را در به وجود آوردن آثارشان به کار رفته‌اند. از جمله موارد دیگر معرفی ابزار و وسایل ویژه جهت خلق آثار و تکنیک‌ها و روش‌های جدید در اجرا و طریقه‌ی ساخت ۱۵ اثر هنری در فصل آخر کتاب با جزئیات کامل به شرح آن پرداخته شده است.

در خاتمه جا دارد از کلیه کسانی که مرا باری کرده‌اند اعم از مادر مهربانم، همسر فدآکارم، فرزندان عزیزم و تمام کسانی که هر یک به نوعی حقی بر عهده من دارند، مراتب سپاسگزاری را به جایاورم.

به امید آن که این مجموعه مطالعات و تحقیقات حاضر توانسته باشد. تا
حـ ی راهگشای دوستداران هنر و پژوهشگران عزیز باشد.

انشاء الله

ر به غزالی

ضو هیئت علمی گروه طراحی پارچه و لباس دانشکده هنر دانشگاه الزهرا(س)

مقدمه نویسنده

قرن‌هاست که تکه‌دوزی وجود داشته است. کتاب‌های زیادی در مورد آن نوشته شده که برخی از آن‌ها آموزشی هستند و برخی دیگر تجربی‌ترند و البته این اولین کتاب من (ژولیت بادن) در مورد این موضوع نیست. صنایع دستی یک هنر تزئینی است که روز به روز متداول‌تر می‌شود از جهت تجاری به علت تولید یا افزایی کالاهای فروشگاه‌ها امروزه گستردگی از کالاهای تکه‌دوزی شده را ارائه می‌دهند و این موضوع نشان‌دهنده‌ی این است که سعی داریم از عصر صنعت که در این قرن در آن قرار گرفته‌ایم دور بشویم و کالاهای دستی را بیشتر بشناسیم. گاهی اوقات تعداد کالاهای دستی یک فروشگاه کم هستند و تنها از آثار هنری یک هنرمند می‌باشد و گاهی نیز کارها در غرب طراحی شده و به شرق آورده شده است. متأسفانه در آنجا ارزش کارهای دستی کمتر می‌باشد.

هم‌اینک هنرمندان تازه‌کار زیادی در زمینه خلق محصولات مصنوعی و کارهای هنری مشغول به کار هستند و از روش‌ها و سبک‌های گوناگون و تکنیک‌های گوناگون استفاده می‌کنند. بسیاری از هنرمندان که در این کتاب از آن‌ها یاد شده قبل از این کار هنری انجام شده‌ای نداشتند. چیزی که من را جذب کرده و امیدوارم شما را هم جذب کند حس معاصی بودن و تعهد آن‌ها نسبت به طرح و مراحل ساخت است که این را می‌توان به وضوح در آثار تکمیل شده دید.

«جولیت بادن»

کتاب شامل ایده‌ها و کارهای گوناگون است. پانزده پروژه‌ی مختلف وجود دارد که شما می‌توانید آن‌ها را کپی کنید و بسازید و یا از آن‌ها الهام بگیرید و یا طرح‌های خودتان را بسازید.

سبک تکه‌دوزی

تکه‌دوزی تکنیکی سنتی جهت تزئین و آراستن پارچه‌ها می‌باشد. که اخیراً دچار تحول بزرگی شده است. از نظر آموزش و اجرا بسیار آسان است و از نظر طراوت و خلاقیت وسعتی نامحدود دارد.

«سبک تکه‌دوزی» راهنمایی الهام‌دهنده و کاربردی در تکه‌دوزی سنتی و معاصر می‌باشد. علاوه بر نمونه‌های تاریخی از اسکاندیناوی و امریکای شمالی، این کتاب آثار طراحان برتر معاصر را به نمایش درمی‌آورد.

علاوه بر این دارای پانزده پروژه ایده‌ال جهت اجرا در منزل به همراه دستورالعمل‌های کامل و مرحله‌ای برای اجرای تکنیک‌های اصلی و الگوسازی می‌باشد.

این کتاب دارای تصاویر رنگی سفارشی با کیفیت بسیار بالا است و گنجینه‌ای است که ایده‌های طراحی جهت الهام دادن و تشویق کردن هر نوع مخاطب در هر سطح و طبقه.

ژولیت بادن ابتدا در زمینه طراحی پارچه و لباس تحمیل و پس شروع به کار کرد و بعد از آن کار خود را به عنوان نویسنده و گوینده‌ی رادیو تلویزیون در زمینه‌ی صنایع دستی و موضوعات طراحی ادامه داد و آثار موفقیت‌آمیز زیادی از او به چاپ رسیده‌اند.